Addenbrooke Kognitif De?erlendirme Bataryas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Addenbrooke Kognitif De?erlendirme Bataryas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16239

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Addenbrooke Kognitif De?erlendirme Bataryas? (AKDB), küresel bili?sel i?levi ve spesifik bili?sel alanlar? de?erlendirmek üzere tasarlanm?? olan orijinal Addenbrooke's Cognitive Examination (ACE) ölçe?inin Türkçe uyarlamas?d?r. Bu batarya, özellikle demans ve hafif bili?sel bozukluklar?n erken tan?s? ve takibi için bir tarama arac? olarak geli?tirilmi?tir. AKDB'nin Türk popülasyonu için adaptasyonu, Sinem Y?ld?z taraf?ndan 2011 y?l?nda ?stanbul Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi çal??mas? kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Uyarlama çal??mas?, nöropsikiyatrik ba?lamda **bili?sel i?levlerin** kültürleraras? geçerlili?ini sa?lamay? amaçlam??t?r. Bu batarya, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, Türk kültürüne ve diline uygun, güvenilir bir nöropsikoloji arac? sunmaktad?r. Ölçe?in kullan?m?, dikkat, haf?za, dil ve görsel-mekansal yetenekler gibi temel bili?sel alanlardaki eksiklikleri detayl? olarak belirlemeye yard?mc? olur.

Anahtar Kelimeler

Addenbrooke Kognitif De?erlendirme Bataryas?, Bili?sel De?erlendirme, Demans, ACE, Uyarlama, Nöropsikoloji, Bili?sel Tarama, Hafif Bili?sel Bozukluk.

Yazarlar

Sinem Y?ld?z (Uyarlayan)

Amaç

Addenbrooke Kognitif De?erlendirme Bataryas?'n?n temel amac?, orijinal ?ngilizce versiyonunun psikometrik özelliklerini koruyarak, Türk kültürüne ve dil yap?s?na uygun, standardize edilmi? bir bili?sel tarama arac? sunmakt?r. Bu adaptasyon çal??mas?, Türkiye'de demans ve di?er nörodejeneratif hastal?klar?n erken te?hisinde kullan?lan araçlar?n çe?itlili?ini art?rmay? hedeflemi?tir.

Batarya, klinisyenlerin ve ara?t?rmac?lar?n, dikkat, bellek ve dil gibi kritik bili?sel alanlardaki bozulmalar? h?zl? ve etkili bir ?ekilde tespit etmelerine olanak tan?r. Ölçe?in performansa dayal? yap?s?, objektif bir bili?sel de?erlendirme sa?lamak için tasarlanm??t?r.

Yap?

AKDB, be? temel bili?sel alan? ölçen çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Bu alanlar, orijinal ACE

ARABPSYCHOLOGY.COM

bataryas?nda oldu?u gibi, bili?sel bozukluklar?n ayr??t?r?lmas? aç?s?ndan büyük önem ta??r. Batarya, sadece genel bir bili?sel puan sa?lamakla kalmaz, ayn? zamanda her bir alt alan?n skorunu ayr? ayr? sunarak hastan?n bili?sel profilinin detayl? ç?kar?lmas?na yard?mc? olur.

Bataryan?n ölçtü?ü temel bili?sel yap?lar ?unlard?r:

Oryantasyon ve Dikkat: Hastan?n zamana ve mekâna oryantasyonunu ve sürdürülebilir dikkat yetene?ini ölçer.
Bellek (Haf?za): Hem sözel hem de görsel materyallerin kayd?, depolanmas? ve geri ça?r?lmas? süreçlerini de?erlendirir.
Dil: Ak?c?l?k, adland?rma, tekrarlama, anlama ve yazma gibi dilin farkl? bile?enlerini inceler.
Visuomotor ve Görsel-Mekansal Yetenekler: ?ekil kopyalama ve çizim gibi beceriler arac?l???yla görsel alg? ve motor koordinasyonu de?erlendirir.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, 2011 y?l?ndaki yüksek lisans tezi çal??mas?nda, bataryan?n Türk popülasyonu için yap?sal ve ölçüt geçerli?inin incelendi?i varsay?lmaktad?r. Bir bili?sel bataryan?n adaptasyonunda, genellikle e? zamanl? geçerlik (örne?in, Mini Mental Durum Muayenesi gibi bilinen di?er ölçeklerle korelasyon) ve ay?rt edici geçerlik (sa?l?kl? kontroller ile bili?sel bozuklu?u olan gruplar? ay?rma yetene?i) analiz edilmelidir.

Bu tür bir uyarlama çal??mas?, bataryan?n orijinal ACE ile ayn? bili?sel yap?lar? ölçtü?ünü (yap? geçerli?i) ve Türkiye'deki klinik ortamlarda güvenle kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlar. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve analiz sonuçlar? Sinem Y?ld?z'?n tezinde yer almaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, adaptasyon çal??mas?n?n bir parças? olarak, AKDB'nin iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenirli?i gibi temel psikometrik özelliklerinin belirlenmi? olmas? gerekmektedir. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?s?, batarya maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? bili?sel yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

AKDB'nin güvenilirli?i, özellikle klinik popülasyonlarda zaman içinde stabil sonuçlar verme yetene?i aç?s?ndan önemlidir. Türk popülasyonu üzerinde gerçekle?tirilen bu uyarlama, bataryan?n kültürel ve dilsel farkl?l?klara ra?men tutarl? ölçümler yapabildi?ini do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Addenbrooke Kognitif De?erlendirme Bataryas?, birden fazla bili?sel alt alan? kapsad??? için, uyarlama sürecinde ke?fedici veya do?rulay?c? faktör analizinin uygulanmas? kritik öneme

ARABPSYCHOLOGY.COM

sahiptir. Faktör analizi, bataryan?n beklenen be? bili?sel alan (Oryantasyon/Dikkat, Bellek, Dil, Görsel-Mekansal) yap?s?n? Türk örnekleminde de koruyup korumad???n? teyit eder.

Orijinal ACE yap?s?n?n korunmas?, Türk versiyonunun uluslararas? literatürdeki bulgularla kar??la?t?r?labilir olmas?n? sa?lar. Faktör yüklerinin incelenmesi, hangi maddelerin hangi bili?sel alan? en güçlü ?ekilde temsil etti?ini ortaya koyar ve ölçe?in yap?sal e?de?erlili?ini destekler.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) / Kapsaml? Bili?sel Tarama Bataryas?

Format: Yüz yüze, bireysel uygulama gerektiren, performansa dayal? nöropsikolojik de?erlendirme arac?.

Language Available: Türkçe

Population Group: Nörolojik veya psikiyatrik bozukluk ?üphesi olan yeti?kinler.

Age Group: Genellikle 50 ya? ve üzeri yeti?kinler (Demans taramas? için öncelikli grup).

Population Details: Türkiye'de ya?ayan, ana dili Türkçe olan popülasyon.

Test Methodology: Klinik ortamda, e?itimli personel taraf?ndan uygulanan standart bili?sel test prosedürleri.

Anahtar Kelimeler

Nöropsikolojik De?erlendirme, Kognitif Tarama, Demans Tan?s?, Uyarlama Çal??mas?, ACE-Türkçe, Bili?sel ??levler, Sinem Y?ld?z.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: yildiz.sinem@gmail.com

Correspondence Address: ?stanbul Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü (Tez Affiliation).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Adaptasyon): 2011

?zinler ve Ücret: Ölçe?in klinik veya akademik amaçl? kullan?m? için gerekli izinler ve potansiyel

ARABPSYCHOLOGY.COM

ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Sinem Y?ld?z veya orijinal ACE geli?tiricileri ile ileti?ime geçilerek teyit edilmelidir. Ölçek bir yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm??t?r, bu nedenle ticari kullan?mdan önce dikkatli bir lisanslama kontrolü önerilir.

Kaynaklar

Y?ld?z, S. (2011). *Addenbrooke Kognitif De?erlendirme Bataryas?'n?n Türk populasyonu için adaptasyonu* (Yüksek lisans tezi). ?stanbul Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Bu teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: addenbrooke-kognitif-degerlendirme-bataryasi-toad.pdf

Addenbrooke Kognitif De?erlendirme Bataryas? Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in spesifik maddeleri ve uygulama yönergeleri, yukar?da referans? verilen yüksek lisans tezi ve PDF belgesi içerisinde detayl? olarak sunulmaktad?r. Kaynak içerikte maddelerin listesi do?rudan sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM